

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston kirjelmä
U 53/2021 vp

Herkko Plit
Toimitusjohtaja
P2X Solutions

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston kirjelmä U 53/2021 vp

- **P2X Solutions kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston kirjelmään (U 53/2021 vp) komission ehdotukseksi vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta**
- Kannatamme ehdotuksen tavoitetta vaihtoehtoisiin käyttövoimiin siirtymisen edistämisestä kaikkien liikennemuotojen osalta ja ilmastotavoitteisiin pääsemisen edistämistä.
- Pidämme tärkeänä, että vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria kehitetään edelleen konkreettisten ja sitovien tavoitteiden avulla erityisesti TEN-T-ydinverkon ja kattavan verkon varrella ehdotuksessa esitetyllä tavalla. Sitovin tavoittein pystymme varmistamaan jakeluinfrastruktuurin riittävän laajuuden, saatavuuden ja käytettävyyden kaikille edistäen samalla toiminnan markkinaehtoisuutta.
- Ehdotuksessa esitetyt vetyinfrastruktuurin kehittämistä koskevat konkreettiset tavoitteet, jotka jäsenvaltioiden tulee saavuttaa vuoteen 2030 mennessä, ovat mielestämme välttämättömiä eurooppalaisen vetyliikenteen syntymiselle.
- Suomella on erinomaiset olosuhteet vedyn tuotantoon, minkä vuoksi liikenteen vetymarkkinan kehittäminen tukee merkittävällä tavalla Suomen taloutta, vientiteollisuutta sekä energiaomavaraisuutta.
- Eurooppalaisen vetyinfrastruktuurin kehittyminen on siten kansallisessa intressissämme ja parantaa Suomen kilpailukykyä ja huoltovarmuutta.

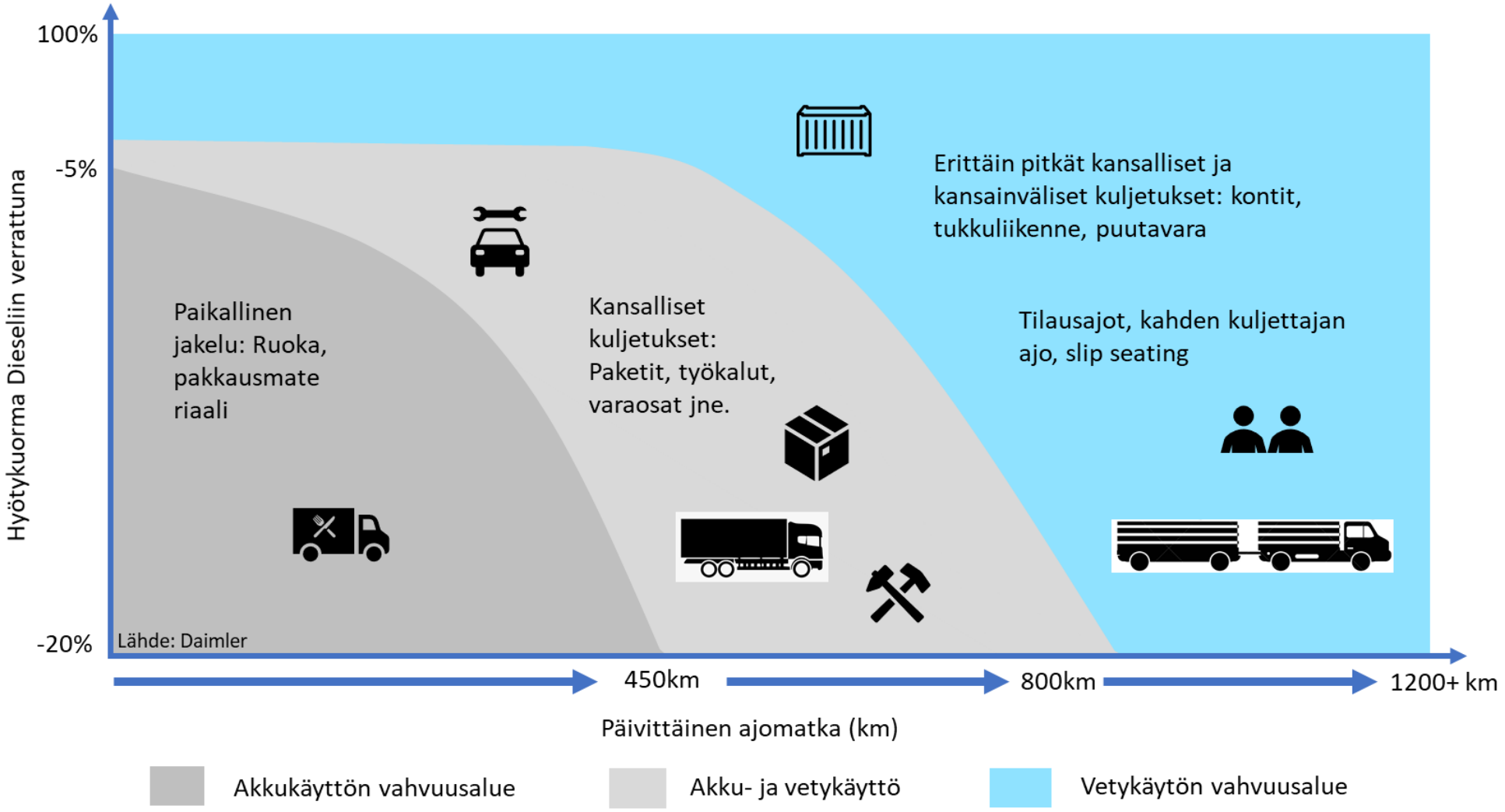
Vetyinfrastruktuurin kehittämiseen liittyvät tavoitteet

- Eurooppalaisen liikenteen vetymarkkinan syntyminen on tällä hetkellä riippuvainen markkinan synnyttämistä koskevasta poliittisesta signaalista, jotta loppukäyttäjät pystyvät tekemään investointeja vetykäyttöisiin ajoneuvoihin ja kaupalliset toimijat voivat aloittaa jakeluinfrastruktuurin rakentamisen.
- Ehdotus sisältää konkreettisia vetyinfrastruktuurin kehittämistä koskevia tavoitteita, jotka ovat mielestämme hyvin perusteltuja eurooppalaisen vetykäyttöisen liikenteen ylös ajamiseksi.
- Emme yhdy valtioneuvoston ajatukseen siitä, että ehdotettuihin sitoviin tavoitteisiin tulisi edellyttää kansallisia joustomahdollisuuksia sen vuoksi, ettei Suomessa vielä tällä hetkellä ole vetykäyttöistä liikennettä. Kyse on poliittisesta tahtotilasta.
- Poliittisen signaalin vaikutus liittyy mielestämme erityisesti yhteisen sääntelyn ja markkinaedellytysten luomiseen sekä julkisen tuen saatavuuteen. Näemme, että sitovat tavoitteet ovat vetyteknologian edistämistä ja yritysten investointiympäristöä parantavia tekijöitä.
- Markkinoilla on jo tällä hetkellä merkittävää kiinnostusta vetykäyttöisiä ajoneuvoja kohtaan ja tämä kehitys on myös nähtävissä Suomessa. Selkeää halukkuutta on eri alojen toimijoiden toimesta. Lisäksi esimerkiksi Saksa tukee jo nyt vetykäyttöisten ajoneuvojen hankkimista merkittävillä julkisilla tukiohjelmilla.
- Mikäli Suomi edellyttää kansallisia joustoja tavoitteisiin, nykyiseen markkinatilanteeseen viitaten, on riskinä, että eurooppalaisen ja kotimaisen liikenteen vetymarkkinan syntyminen viivästyy merkittävästi konkreettisen ja sitovan poliittisen tuen puuttuessa.
- Liikenteen vetymarkkinan syntymättä jääminen vesittäisi tällöin myös vetykäyttöisiä TEN-T verkostoja koskevan vuoden 2030 tavoitteen ja jättäisi Suomen eurooppalaisen verkoston ulkopuolelle.

Vedyn mahdollisuudet liikenteessä

- Valtioneuvosto kiinnittää huomiota raskaan liikenteen sähkölatausinfrastruktuurin rajallisuuteen ja toteaa, että raskaan liikenteen sähköistäminen voi olla tulevaisuudessa hankalaa. Yhdymme valtioneuvoston näkemykseen raskaan liikenteen sähköistämistä koskevista haasteista.
- Haluamme korostaa, että valtioneuvosto ei kuitenkaan kiinnitä huomiota kirjelmässään vedyn tarjoamiin mahdollisuuksiin raskaan liikenteen osalta.
- **Vety tarjoaa varteenotettavan vaihtoehdon raskaaseen liikenteeseen, seuraavista syistä:**
  - Polttokennoajoneuvot voivat kulkea yhdellä tankkauksella jopa 1000 kilometriä.
  - Polttokennoajoneuvot tankataan vedyllä, eli tankkaukseen käytettävä aika on merkittävästi sähköauton lataamista nopeampi.
  - Polttokennoajoneuvot eivät edellytä painavia akkuja.
  - Polttokennoajoneuvojen ainoana sivutuotteena on puhdas vesi.
  - Vedyn käytöstä ei myöskään synny minkäänlaisia kasvihuonepäästöjä.
- **Raskaan liikenteen sähköistämisen haasteet sekä vedyn selkeät hyödyt puoltavat merkittävästi vetyinfrastruktuuria koskevien konkreettisten tavoitteiden (vetytankkausasema 150 km välein sekä liikenteen solmukohdat) tärkeyttä.**
- Vetyä voidaan lisäksi käyttää meriliikenteen polttoaineena joko sellaisenaan tai jalostamalla sitä vedyn johdannaisiksi kuten ammoniakiksi, metaaniksi tai metanoliksi.
- Vety tarjoaa pitkällä tähtäimellä päästöttömän ratkaisun myös lentoliikenteeseen.
- Myös henkilöliikenteessä vety tarjoaa päästöttömän vaihtoehdon sähkön rinnalle.
- **Mikäli saamme hankkeemme toteutumisen edellytyksenä olevan julkisen tuen, on P2X:llä mahdollisuus avata Suomen tätä nykyä ensimmäinen vedyn tankkausasema vuonna 2023 liikenteen loppukäyttäjien käyttöön.**

Raskasta liikennettä on vaikea sähköistää

Synteettiset polttoaineet

- Tuemme valtioneuvoston kantaa siitä, että ehdotuksessa huomioidaan myös kaasunjakelua koskeva infrastruktuuri. Valtioneuvosto kuitenkin kannattaa kaasun määritelmän laajentamista nesteytetystä fossiilisesta maakaasusta myös biokaasuihin.
- Mielestämme myös synteettinen metaani tulisi huomioida erikseen sääntelyssä.
- Synteettistä metaania voidaan tuottaa kiertotalousratkaisuja hyödyntämällä vihreästä vedystä ja talteen otetusta hiilidioksidista, eli se on täysin uusiutuva ja hiilineutraalivaihtoehto fossiiliselle maakaasulle.
- Kannatamme ylipäänsä vaihtoehtoisten polttoaineiden laajaa ja avointa tarkastelua ja liikenteen loppukäyttäjien tukemista siihen, mikä tarjolla olevista käyttövoimavaihtoehdoista on järkevin ja ilmastoystävällisin ratkaisu kuhunkin lopputarkoitukseen.
- Teknologianeutraalisuuden tulisi toteutua laajassa mittakaavassa siten, että sähköpolttoaineet ovat yhteismitallisia siten, että sähkölle suorana käyttövoimana tai sähköpolttoaineena (vety) on annettu sääntelyn tasolla samankaltaiset ja tasavertaiset mahdollisuudet.
- Esimerkiksi meriliikenteessä toimijat pohtivat tällä hetkellä dieselin vaihtoehtoina mm. ammoniakkia, metanolia, metaania, vetyä ja sähköä. Selkeän ja mahdollistavan sääntelyn avulla on mahdollista tukea yrityksiä suuntaamaan investoinnit tehokkaasti kulloisenkin käyttökohteen erityispiirteet huomioiden.
- Epävarma sääntelytilanne lykkää investointeja, hidastaa ilmastotavoitteisiin pääsyä ja lisää alan kokemaa riskiä.

Loppukäyttäjien informointi ja sääntelyn selkeys

- Puollamme valtioneuvoston näkemystä siitä, että on erittäin tärkeää, että liikenteen loppukäyttäjille on saatavilla riittävästi tietoa liikenteen lataus- ja jakeluinfrastruktuurin saavutettavuudesta sekä mahdollisuuksien mukaan myös hintatiedoista.
- Näkemyksemme mukaan konkreettisten sitovien tavoitteiden olemassaolo tukee myös loppukäyttäjien informointia.
- Mikäli sääntely antaa selkeän signaalin siitä, minkälainen eurooppalainen vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluinfrastruktuuri tulee tulevan vuosikymmenen aikana olemaan, on tällä suuri merkitys sekä alan toimijoiden tekemiin investointeihin että liikenteen loppukäyttäjien halukkuuteen hankkia vaihtoehtoisilla käyttövoimilla toimivia ajoneuvoja.
- Kansallisten joustomahdollisuuksien sisällyttäminen sääntelyyn hankaloittaa loppukäyttäjien mahdollisuutta ennakoida jakeluverkoston kehittymistä, minkä vuoksi kannatamme ensisijaisesti sitovien tavoitteiden asettamista.
- Kuten myös kirjelmässä on korostettu, pidämme ensiarvoisena, että 55-valmiuspaketin valmistelussa ja muutoksien toimeenpanossa sekä eri instrumenttien yhteensovittamisessa tulee olla varsin huolellinen.
- Esitysten mahdollisia ristikkäisvaikutuksia tulee arvioida tarkasti, jotta sääntely ei luo merkittäviä liiketoiminnan ja investointien esteitä, hidasteita tai riskejä, eikä myöskään johda vaihtoehtoisten polttoaineiden hinnannousuun.

Yhteenveto

- Valtioneuvosto on kirjelmissään tukenut lähtökohtaisesti vetytalouden syntymistä (esim. U50 ja U59). Poiketen aiemmista kirjelmistään valtioneuvosto on nyt lausunnolla olevassa kirjelmässään ottanut varauksellisen suhtautumisen vetyliikenteeseen.
- Vetytalous tulee nähdä kokonaisuutena ja sen onnistumiseksi tarvitaan myös poliittinen tuki sekä valtion konkreettisia toimia. Myös liikennesektorilla tarvitaan nämä linjaukset.
- Lisäksi liikenteen päästöjen vähentäminen on tällä hetkellä suhteessa loppukäyttäjiin yksi selkeimmin kontekstualisoitunut ilmastotoimi.
- Markkinoilla on kysyntää erityisesti raskaille ja energiaintensiivisille vetykäyttöisille ajoneuvoille, kunhan Suomeen saadaan muodostettua kattava jakeluinfrastruktuuri.

Muutamme maailmaa puhtaammaksi - yhdessä

P2X solutions

Herkko Plit, CEO
+358 50 462 0788
herkko.plit@p2x.fi